БИБЛИОТЕКА ИМПЕРАТОРСКАГО
15 НОЯ. 1902
НОВОРОССІЙСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΒ'. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1902 ΑΡΙΘ. 45

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ.	5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.	3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ	25

Ἡ συνδρομὴ προκαταβάλλεται ἀποστελλομένη πρὸς τὸν ταμίαν.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μητροπολ. Βοδενῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (πρόεδρος

† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)

† Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Ἕνεκα τῆς χθὲς ἑορτῆς τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἐκδίδοται σήμερον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς ἐν γένει καὶ πειθαρχίας -- Σημείωμα περὶ Καμαριωτίσσης --- Νομολογία Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου – Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Βιβλιολογία — Κοινοποιήσεις — Παράρτημα : «Εὐαγγελικὰ διδάγματα».

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ*

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἠθικῶν συναισθημάτων τὰ μάλιστα συμβάλλεται ἡ διδασκαλία τῆς ἱστορίας καὶ διὰ τοὺς ποικίλους ἀγαθοὺς χαρακτῆρας, οὓς παρέχει ἡμῖν εἰς θαυμασμὸν καὶ εἰς μίμησιν, καὶ διὰ τὴν εἰκόνα τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν, ἃς ἐπιφέρει εἰς τὸ ἄτομον καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ὁρμὴ τῶν παθῶν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν κατὰ συνθήκην εὐγενῶν καλουμένων, τοῦ ἔρωτος π. χ. τῆς δόξης καὶ τῆς ἀρχῆς, ὅταν ταῦτα δὲν ὑποτάσσωνται εἰς τὸν λόγον καὶ εἰς τὴν συνείδησιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ πατριωτισμός, τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν πάθος, ὅπερ οἱ σοφισταὶ ἐπεχείρησαν νὰ πιέσωσι καὶ καταστείλωσι, δύναται καὶ αὐτὸς νὰ ἔχῃ καὶ ἔσχεν ἤδη, ὡς τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, τοὺς φανατικούς του.

Πλὴν τῆς ἱστορίας καὶ τῶν καλῶν ἀναγνωσμάτων τῶν ἐπιτηδείων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γενικῶν συναισθημάτων καὶ τοῦ συναισθήματος τοῦ καθήκοντος τοῦ λίαν ἀναγκαίου ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ βίου διὰ τῶν κινδύνων τῶν περικυκλούντων καὶ ἀπειλούντων τὴν ἀρετὴν τοῦ νέου ἡ τῆς νέας ἑτέρα διδασκαλία δυναμένη νὰ ἐπιδράσῃ σπουδαίως ἐπὶ τῆς καρδίας τῶν παίδων εἶναι ἡ τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, καλῶς διδασκομένης, κατ' ἐκλογήν. Ταύτην τὴν μεγίστην ἐπίδρασιν καὶ σημασίαν τῶν ἱερῶν βιβλίων εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν παίδων παρέστησε θαυμασίως ὁ αὐστριακὸς παιδαγωγὸς Jessen. Ἡ ἱερὰ βίβλος, γράφει δὲν εἶναι μόνον πηγὴ ἠθικῆς καὶ σοφίας, ἀλλ' εἶναι ἔτι ἑστία τῆς ὑψίστης ποιήσεως. Ἀνοίξατε τὸ βιβλίον τοῦ γέροντος Ἰώβ, ἀνάγνωτε αὐτὸ μετὰ σπουδαιότητος καὶ προσοχῆς ὅλον καὶ εἴπατέ μοι ἐὰν καλλίονας σκέψεις ἀπηντήσατέ ποτε παρ' ἄλλῳ ποιητῇ. Διέλθετε ἔτι τοὺς ψαλμοὺς μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ 139 εἴπατέ μοι ἐὰν τι παρόμοιον ἤδη ἀνέγνωτε. Ἀνάγνωτε τὰς παραβολάς, τούτους τοὺς μαργαρίτας, οὓς μετεχειρίζετο ὁ Σωτὴρ ἐν ταῖς πρὸς τὸ συρρέον πλῆθος, ὅπως ἀκούσῃ αὐτόν, ὁμιλίαις. Λόγοι καθαρώτεροι καὶ ἁγιώτεροι ἐξῆλθον ἐξ ἄλλου στόματος; Ἡ ἀληθὴς λοιπὸν καὶ ὡραία ποίησις ἐξευγενίζει τὴν καρδίαν, εἶναι μία τῶν δυνάμεων, ὧν ἡ συνδρομὴ εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν παιδαγωγόν. Ἄνευ ταύτης τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον μένει ἀτελές, ἄθλιον . . . .

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 370—373.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

Οἱ ἱστορικοὶ ὅμως χαρακτῆρες καὶ ἐν γένει αἱ ἀναγνώσεις καὶ αἱ διηγήσεις αἱ γινόμεναι εἰς τὸν μαθητὴν τότε μόνον δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὸν προκείμενον σκοπὸν καὶ νὰ καρποφορήσωσιν, ὅταν ὁ διδάσκαλος μεταχειρίζηται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐρωτήσεις δυναμένας νὰ κινῶσι τὴν σκέψιν τοῦ μαθητοῦ καὶ νὰ ποιῶσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίζῃ οἱονεὶ διὰ τῆς χειρὸς τὰς ἀληθείας καὶ τὰ μαθήματα τὰ εἰς αὐτὸν διδόμενα διὰ τὴν καρδίαν. «Αἱ σκέψεις διὰ τὴν καρδίαν· πᾶν ὅ,τι εἶναι ὁ ἄνθρωπος εἶναι διὰ τῆς καρδίας».

Ἀλλ' ἐκ τῆς πείρας μανθάνομεν ὅτι ἡ ἠθικὴ ἀγωγὴ δὲν κατορθοῦται μόνον διὰ τῆς ἐμμέσου διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπιδράσεως, καὶ ὅτι ὁ ἄμεσος ἀγὼν πρὸς τὰ ἐλαττώματα καθίσταται οὐχὶ σπανίως ἀναγκαῖος. Τὰ παιδικὰ ἐλαττώματα ἀναφέρονται σχεδὸν πάντα εἰς τὴν ἡδυπάθειαν, τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὸ ἀκοινώνητον. Ἡ ἡδυπάθεια, ἧς μορφαὶ διάφοροι εἶναι ἡ ὀκνηρία, ἡ λαιμαργία, τάσεις εἰς τρυφήν, εἶναι εὔκολον νὰ καταπολεμηθῇ προλαμβανομένη ἐν καιρῷ, δυστυχῶς ὅμως αὕτη παρατηρεῖται ἐν τῇ δημοσίᾳ ἀγωγῇ, ὅτε ἤδη ηὐξήθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐν ἀνέσει ὑπὸ τὴν οἰκιακὴν στέγην ἢ ἐν ὁμιλίᾳ πρὸς κακοὺς συμμαθητάς. Εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ μαθητοῦ ἀπὸ τῆς ὀκνηρίας καί τινων ἕξεων μαλακῶν ἡ εἰρωνεία, οὐχὶ ὅμως ἡ πικρά, ἡ ἐρεθίζουσα ἀντὶ νὰ βελτιώσῃ, ὠφέλησεν ἐνίοτε. Τῷ αὐτῷ τρόπῳ δύναται νὰ πιεσθῇ καὶ ἡ λαιμαργία, ἀλλ' ὀφείλει ἔτι ὁ διδάσκαλος νὰ γνωρίζῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τὰς ὀλεθρίας συνεπείας, ἃς τοῦτο τὸ πάθος ἐπιφέρει εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικότητα τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν. Περὶ δὲ τῆς ἀλαζονείας, ἡ σπουδὴ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἱστορίας παρέχει ἡμῖν πολλὰς ἀφορμὰς νὰ ποιῶμεν τὸν μαθητὴν νὰ ἐκτιμᾷ ὀρθῶς τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, νὰ ἀνασκευάζωμεν δὲ οὕτως εἰς αὐτὸν τὰς προλήψεις ὑπεροχῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ πλούτου, τῆς καταγωγῆς καὶ πλεονεκτημάτων ξένων τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἀτόμων. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὴν ματαιότητα καὶ τὴν φιλαρέσκειαν μετὰ τῆς ἀλαζονείας· διότι ἡ φιλαρέσκεια προέρχεται ἐξ ὑπερβολικῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀρέσκειν παντάπασι διαφόρου τῆς ἀνοήτου καὶ ἀξίας μομφῆς ἀξιώσεως νὰ προτιμώμεθα πάντων. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα τὰ ἐλαττώματα καίτοι ἧττον αἰσχρὰ δὲν δύνανται μετ' ὀρθότητος νὰ θεωρῶνται ἀκίνδυνα.

Εἰς δὲ τοὺς φίλους τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ τῆς πολυτελείας δύναται νὰ ἐπιδράσῃ σωτηρίως ἡ εἰκὼν οἰκογενείας διὰ μεγάλας καὶ ματαίας δαπάνας πτωχευσάσης ἐν ἀντιθέσει πρὸς οἰκογένειαν ὑψωθεῖσαν καὶ εὐημεροῦσαν διὰ τὴν τάξιν, τὴν φειδὼ καὶ τὴν οἰκονομίαν. Ἕτερον ἁμάρτημα λίαν σύνηθες εἰς τοὺς μαθητὰς εἶναι τὸ ψεῦδος. Πρὸς τοῦτο ὀφείλει ὁ διδάσκαλος νὰ δεικνύῃ τὴν ἀγανάκτησίν του τιμῶν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ συγχωρῶν τὰ ἁμαρτήματα, ὁσάκις ὁμολογοῦνται εἰλικρινῶς. Ἀνέκδοτα καὶ χαρακτῆρες τῆς ἱστορίας ἁρμόδιοι θὰ παραστήσωσι τὸν ψεύστην τιμωρούμενον διὰ τῆς ὀλίγης πίστεως, ἣν παρέχουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ διὰ τῆς γενικῆς ἐνίοτε δυσφημίας.

Ἀνάγκη τῆς ὑπακοῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ἕξεων.

Τὸ παιδίον ὅταν ἐθίζηται ἐκ μικρᾶς ἡλικίας εἰς τὴν ὑπακοήν, τὴν τάξιν, τὴν καθαριότητα καὶ τὴν εὐκοσμίαν, δύναται διὰ παντὸς τοῦ βίου εὐκόλως νὰ ἀσκῇ ταύτας τὰς ἰδιότητας, ἀλλ' εἶναι καλὸν ἐκ τούτων τῶν ἐξωτερικῶν ἰδιοτήτων τῆς ἀγωγῆς νὰ μεταβαίνῃ εἰς ἄλλας ὑψηλοτέρας καὶ ἠθικάς, εἰς τὴν τῆς δικαιοσύνης, τῆς μετριοφροσύνης, τῆς φιλοπονίας, τῆς σωφροσύνης. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἂν ἡ ὑπακοὴ πρέπῃ νὰ εἶναι λελογισμένη ἢ τυφλὴ ὁ μὲν Rousseau ἀποκρίνεται ὅτι ἡ κρίσις δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν παιδίων, ὁ δὲ ἐπιχειρῶν νὰ συζητήσῃ μετ' αὐτῶν κινδυνεύει νὰ ὑπακούσῃ αὐτὸς ἀντ' ἐκείνων. «Πρέπει νὰ προστάττωμεν εἰς τὸ παιδίον, λέγει ὁ φιλόσοφος Σενέκας· διότι ὁ μὴ προστάττων ὑπακούει». Ἀλλὰ καὶ ὁ μέγας φιλόσοφος Κάντιος ἀποφαίνεται καὶ αὐτὸς ὅτι ὁ παῖς ὀφείλει νὰ ὑπακούῃ τυφλῶς· διότι δὲν εἶναι φυσικόν, λέγει, τὸ παιδίον τὸ ἀσθενὲς προστάττον διὰ τῶν κραυγῶν νὰ ποιῇ τὸν ἰσχυρὸν νὰ ὑπακούῃ.

Ἀλλ' ἡ προσταγή, ἥτις δέον νὰ εἶναι σταθερά, ὀφείλει νὰ εἶναι ἅμα ἠπία, ὅπως καὶ ἡ τραχύτης αὐτῆς οὕτω μετριάζηται καὶ ἡ ἀξία τῆς ὑπακοῆς τιμᾶται ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ· πολλὴ δ' ἀνάγκη νὰ εἶναι ἔτι ἀναλλοίωτος καὶ ὁμοιόμορφος· διότι ἐὰν ὁ διδάσκαλος ἀπαιτῇ σήμερον ὅ,τι αὔριον συγχωρεῖ καὶ εἶτα πάλιν ἀπαγορεύει τὸ παιδίον ἐν ταύταις ταῖς διδομέναις προσταγαῖς δὲν θὰ ἴδῃ εἰ μὴ ἀστασίαν καὶ ἰδιοτροπίαν τούτου, εἰς ὃν ὀφείλει νὰ ὑπακούσῃ. Ἀλλὰ καὶ

ἀμετάκλητος πολλὴ ἀνάγκη νὰ εἶναι ἡ προσταγὴ καὶ μετὰ πολλῆς περισκέψεως καὶ φειδοῦς νὰ γίνηται.

Δυστυχῶς ὅμως τὴν ὑπακοὴν οἱ διδάσκαλοι αὐτοὶ καὶ οἱ γονεῖς χαλῶσιν ἐνίοτε μὴ ἀπαιτοῦντες τὴν ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν διδομένων προσταγῶν. Ἡ ἱκανοποίησις ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας τῶν παιδικῶν θελήσεων καὶ ἰδιοτροπιῶν εἰργάσατο τὴν τάξιν τῶν μαμμοθρέπτων παιδίων τῶν πολεμίων τῆς ὑπακοῆς, ἥτις ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης δὲν ταπεινοῖ οὐδόλως τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' εὐφραίνει τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐξευγενίζει τὸν χαρακτῆρα. Τῆς τοιαύτης ὑπακοῆς τὸ κατ' ἐξοχὴν σχολεῖον εἶναι ὁ οἰκογενειακὸς βίος, ὅστις εἶναι ἅμα καὶ ἡ σχολὴ πάσης ἀρετῆς. Ὁ γενόμενος καλὸς υἱὸς ἢ καλὸς ἀδελφὸς σπανίως θὰ γείνῃ κακὸς πατὴρ, κακὸς σύζυγος, κακὸς, ἑνὶ λόγῳ, ἄνθρωπος. Διὰ ταῦτα ὅσῳ μᾶλλον ἡ σχολὴ ὁμοιάζει πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τοσούτῳ κάλλιον θὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς, τὴν βελτίωσιν καὶ κάθαρσιν τῶν χαρακτήρων. Ὁ κάλλιστος τῶν ἐπαίνων, ὃν δύναταί τις νὰ ποιήσῃ πρὸς τὸν διδάσκαλον, δὲν εἶναι ἆρά γε νὰ καλέσῃ αὐτὸν πατέρα τῶν μαθητῶν;

Δυστυχῶς ὅμως πᾶσα σχολὴ δὲν εἶναι οὕτω διωργανωμένη, ὥστε ὁ διδάσκαλος νὰ δύναται νὰ φέρῃ τοῦτο τὸ ὄνομα· διότι πλεῖστα εἰς τοῦτο πράγματα ἐναντιοῦνται, ὧν τὸ πρῶτον εἶναι ὅτι οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ διδασκάλῳ δὲν βλέπουσιν εἰ μὴ ἄνθρωπον μισθωτὸν, οὗ ἀναλαβόντος νὰ διδάξῃ μαθήματά τινα τρέμουσι τὴν ἐπαγρύπνησιν, τὴν αὐστηρότητα καὶ τὴν ὑπνωτικὴν σχολαστικότητα. Αὗται αἱ ὀλέθριαι προκαταλήψεις καὶ δυσμενεῖς δὲν ἀπαντῶσι σπανίως παρὰ γονεῦσιν, οἵτινες διεφθαρμένοι ὑπὸ τῶν τέκνων καὶ ἡμαρτημένην περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχοντες εἶναι ἕτοιμοι πάντοτε νὰ καταδικάσωσι τὸν ἀρνούμενον ἰδιότητας καὶ ἀρετὰς τῶν τέκνων αὐτῶν ἀνυπάρκτους καὶ ἀξίαν, ἀγνοοῦντες παντάπασιν ὅτι ἡ ἀγωγὴ μὴ οὖσα δύναμις δημιουργικὴ δύναται μὲν νὰ ἀναπτύσσῃ καὶ γονιμοποιῇ τὰ σπέρματα τὰ ἐν τῇ φύσει ὑπάρχοντα, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ ποιῇ αὐτὰ νὰ βλαστάνωσιν ὅπου λείπουσι παντελῶς.

Ὁ διαπρεπὴς γερμανὸς παιδαγωγὸς Niemeyer ὁ ἀποφηνάμενος ὅτι ἡ παιδαγωγία εἶναι τέχνη ἅμα καὶ ἐπιστήμη, συστήσας δὲ τὴν μόρφωσιν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ πολίτου καὶ τοῦ χριστιανοῦ διὰ τὸν τριπλοῦν προορισμὸν τούτου τοῦ λογικοῦ ὄντος, τὸν θρησκευτικὸν, κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν, σύμβολον δὲ τῆς ἀγωγῆς τὰς τρεῖς ἰδέας, τὴν τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς πατρίδος, κατέλιπεν ἔτι ἡμῖν καί τινα παραγγέλματα πολύτιμα εἰς τὴν ἠθικὴν ἀγωγήν. Τούτων τὸ πρῶτον εἶναι,

Ἴσθι φαιδρὸς καὶ ἤπιος πρὸς τὴν νεότητα.

Ἡ σχολὴ δὲν πρέπει νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς δεσμωτήριον, ἐν ᾧ ὁ διδάσκαλος πράττει τὸ ἔργον τοῦ δεσμοφύλακος ἢ τοῦ δημίου. Μικρὰ ταραχὴ καὶ ζωηρότης εἶναι προτιμοτέρα φρίκης κατεχούσης τὴν τάξιν. Ὁ μαθητὴς, ὃν ὁ φόβος τῶν ποινῶν ποιεῖ σιωπηλὸν, γίνεται κρυψίνους καὶ ὑποκριτής. Ἂς μιμώμεθα τὸν μέγαν Κύριον, ὅστις ἔχαιρεν ἐπὶ ταῖς παιδιαῖς τῶν παιδίων, κατεδίκαζε δὲ τοὺς μαθητὰς ἀπελαύνοντας αὐτά. «Αἱ παραδόσεις, ἔλεγεν ὁ γάλλος φιλόσοφος καὶ ἠθικολόγος Montaigne, ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐστρωμέναι μὲ ἄνθη καὶ φύλλα, καὶ κεκοσμημέναι μὲ εἰκόνας παριστώσας τὴν Χαρὰν, τὴν Χλωρίδα καὶ τὰς Χάριτας». Ὁ δὲ Πλούταρχος διηγεῖται ὅτι Διονύσιος ὁ τύραννος ἐκπεσὼν ἐκ τῆς τυραννίδος παρεμυθεῖτο διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀρχῆς διευθύνων σχολὴν, ἧς τοὺς μαθητὰς ἐθεώρει ὑπηκόους, καὶ ὅτι ἐν τῇ σχολῇ ἦσαν καὶ εἱρκταί, αἵτινες ὑπεμίμνησκον ἡδέως εἰς αὐτὸν τὰς Λατομίας, εἰς ἃς ἔρριπτε τὰ θύματα αὐτοῦ. Οἱ διδάσκαλοι τῶν τοιούτων σχολῶν, αἵτινες καὶ σήμερον ἔτι δυστυχῶς δὲν λείπουσιν, ἐὰν τυχὸν τιμῶσι καὶ πρεσβεύωσι τὴν ἐν τῇ ἱερᾷ Βίβλῳ παραγγελλομένην εἰς τοὺς γονεῖς μεγάλην αὐστηρότητα πρὸς τὰ τέκνα, εἶναι πολλὴ ἀνάγκη νὰ ἐνθυμῶνται ὅτι εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὸν διδάσκαλον δὲν εἶναι ἐξ ἴσου τὸ δίκαιον πρὸς τὸν υἱὸν καὶ πρὸς τὸν μαθητὴν, ἔτι δὲ ὅτι ὁ ἀγαθὸς πατὴρ τιμωρῶν μετὰ λόγου τὸν υἱὸν οὐ μόνον δὲν ἀπόλλυσι τὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τρόπους ἔχει νὰ ποιῇ αὐτὸν νὰ ἐννοῇ ὅτι ἡ τιμωρία τείνει εἰς ἀγαθὸν αὐτοῦ. Τὸ ἄτοπον τῶν σωματικῶν τιμωριῶν ἐγίνωσκον οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Μεσαιῶνι, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ δίκαιοι καὶ φιλάνθρωποι τοῦ ἁγίου Ἀνσέλμου λόγοι πρός τινα ἡγούμενον μοναστηρίου παραπονούμενον ὅτι ἦν ἠναγκασμένος διηνεκῶς νὰ ποιῇ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ διὰ πληγῶν νὰ σπουδάζωσι. «Καὶ τί γίνονται οἱ μαθηταί σου μεγάλοι γινόμενοι; ἠρώτησεν ὁ ἱεράρχης.—Εὐήθεις ὡς κτήνη, ἀπήντη-

σεν ὁ ἡγούμενος. — Ὡραία ἀγωγή, προσέθηκεν ὁ Ἄνσελμος, μεταβάλλουσα τοὺς ἀνθρώπους εἰς κτήνη. Τί θέλεις, ἀγαπητέ μοι ἀδελφέ, νὰ τύχῃς παρὰ τῶν παιδίων, ὅταν δὲν ἐμποιῇς εἰς αὐτὰ εἰ μὴ φόβον, καὶ δὲν εἶσαι οὔτε ἀγαθὸς οὔτε ἐπιεικὴς πρὸς αὐτά». Ἀλλὰ καὶ τῆς πολλῆς πάλιν ἐπιεικείας δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν τὰς πυκνὰς ὀλεθρίας συνεπείας.

Παράγγελμα 2ον. **Διατέλει ἀσχολῶν τὴν νεότητα περί τι, ὅπως μὴ σχολὴ ᾖ αὐτῇ διανοεῖσθαι καὶ ποιεῖν τὸ κακόν.**

Ὁ παῖς εἶναι πλήρης ζωῆς καὶ ἐνεργείας. Προθυμοῦ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ νὰ κινῇς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ διὰ διηγήσεων τερπνῶν. Χωρὶς τῶν μαθημάτων, ἐὰν ἤρτηται ἀπὸ σοῦ, ἐπινόησον εἰς αὐτὸν διασκεδάσεις τινὰς καὶ τέρψεις. Ἑκάστη ἡλικία ἔχει τὰς ἡδονὰς αὐτῆς. Ἐκ τῶν παιδιῶν αἱ ζωηραὶ καὶ θορυβώδεις συντελοῦσι μᾶλλον εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικότητα ἢ αἱ ἐν ἠρεμίᾳ καὶ ἀκινησίᾳ γινόμεναι.

(ἕπεται συνέχεια)

Θ. Παπαθεοδώρου

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΕΡΙ ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΗΣ*

2] Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον ὄντος ἡγουμένου Θεοκλήτου, κανδήλαν ἀργυρᾶν ὀγδοήκοντα δραμίων «ἀφιέρωσεν ἡ κυράτζα Λυμπάνια, ἡ μήτηρ τοῦ διδασκάλου κὺρ Ἀντωνίου, καὶ μὲ τὸ νὰ θαπτῇ ἐδῶ εἰς τὸ μοναστήριον ὁ υἱός της, ὁ μακαρίτης διδάσκαλος κὺρ Χουρμούζιος, τὸν ἔγραψαν μίαν ἐκφώνησιν, γρόσια 50»·

ἡ ἀναγραφὴ δωρεῶν τινων ἔσται διδακτική.

3] «1721 μαρτίου 21— ἔδωσεν ἡ ἀρχόντισσα κυράτσα ἡ Εἰρηνότα τοῦ Μουσελήμη τοῦ Βεντούρα τοῦ δραγουμάνου τοῦ καπετὰν πασιὰ ἡ πενθερὰ μία παρρησία γρόσια 90, ἤγουν ἐννενῆντα, καὶ ἐβάλθησαν εἰς τὸ σπῆτι τὸ ἐν τῇ Χάλκῃ καὶ ἀνεκαινίσθη, καὶ ἔχει τὸν χρόνον ἐνοίκιον γρόσια 22, ἤγουν εἰκοσιδύο, καὶ ἔχει ὀνόματα γραμμένα Ἰωάννου, Θεοδώρας, Εἰρηνότας, Παλασίου, Διονυσίου καὶ Γαβριὴλ τῶν πατριαρχῶν, καὶ ὅποιος δὲν τὰ μνημονεύει ἃς ἔχει νὰ δίδῃ λόγον ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ. — *Δοσίθεος ἱερομόναχος καὶ ἡγούμενος*».

4] Κατὰ σεπτέμβριον τοῦ 1728, Γεράσιμος ὁ μητροπολίτης Ἡρακλείας, ὁ ἐκ τῆς νήσου Λέρου, δίδει τῇ μονῇ γρόσια 50 ὑπὲρ τοῦ θείου αὐτοῦ Γενναδίου Ἡρακλείας «διὰ νὰ μνημονεύεται».

5] Κατὰ μάϊον τοῦ 1729, Ἰωάννης ὁ μέγας καμαράσης τοῦ τῆς Βλαχίας ἡγεμόνος Νικολάου Μαυροκορδάτου δίδει γρόσια 150 «διὰ νὰ ἀνακαινισθῇ ἡ στέρνα».

6] Τῇ 30 ἀπριλίου τοῦ 1737, Διαμαντῆς ὁ Ρᾶζος ἀνατίθησι τῇ μονῇ κανδήλαν ἀργυρᾶν δραμίων 55.

7] Τῇ 5 ὀκτωβρίου τοῦ 1742, Ζωή, σύζυγος Δράκου Μουσελήμη, τούπικλην Κάντζα, ἀφιεροῖ τῇ μονῇ φαινόλην.

8] Τῇ 24 ἰουνίου τοῦ 1743 ἐπισκεψάμενος τὴν μονὴν Ἀλέξιος ὁ τῆς τσαρίνας Ἐλισάβετ πρεσβευτὴς ἀφιέρωσεν 100 γρόσια, περίπου 400 φράγκα, προσεκάλεσε δὲ καὶ τὸν ἡγούμενον Γρηγόριον *καὶ ἐλειτούργησε εἰς τὴν ἐκκλησίαν του*, δοὺς αὐτῷ ἕτερα 100 γρόσια.

9] Σημαίνουσί πως αἱ δωρεαὶ τοῦ πατριάρχου Παϊσίου, ἃς ἀναγράφω κατὰ χρονικὴν σειράν· τὴν πρώτην αὐτοχειρὶ γράφει αὐτὸς ὁ ἱερὸς δωρητής· «αψν΄, ἀπριλίου ιδ΄. Ἀφιερώθη εἰς τὴν μονὴν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης ἓν δισκοπότηρον ἀργυροῦν δραμίων διακοσίων παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Παϊσίου, εἰς μνημόσυνον τῶν μακαρίων γονέων μου Λατὺφ καὶ Δεσποινοῦς. Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ ἓν δισκάριον μετὰ ἀστερίσκου ἀργυρῶν δραμίων ἑκατὸν δέκα τριῶν. *Ὁ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Παΐσιος*» — Συγχρόνως ἀφιέρωσε καὶ «τὸν ἐπιτάφιον, ὁ ὁποῖος ἀγοράστη γρόσια σ΄» (σχεδὸν 800 φράγκα) — Ὁ αὐτὸς Παΐσιος σημειοῖ τῇ 17 νοεμβρίου 1752 δωρεὰν γροσίων 750 διὰ την οἰκοδομήν.

10] Τῇ 1 αὐγούστου 1803, ὁ τῆς Μολδαυΐας ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἀφιέρωσεν ἐννέα ἱερὰ ἄμφια, ἅτινα κατεσκευάσθησαν ἐν οὐγγρικῷ τινὶ καταστήματι, δαπάναις αὐτοῦ τε καὶ τῆς συζύγου Αἰκατερίνης, θανούσης, ἀτυχῶς, πρὶν ταῦτα κομισθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

11] Τῇ 1 ἰανουαρίου 1804, Γρηγόριος ὁ ἀδελφὸς τοῦ θανόντος Ἐφέσου Μακαρίου «διὰ συνδρομῆς τοῦ ἄρχοντος μεγάλου λογοθέτου κυρίου Ἀλεξάνδρου Μάνου» ἀφιέρωσεν ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ, πάντα ἀργυρᾶ. Τῇ δ' 9 φεβρουαρίου τοῦ 1804, ὁ Κωνσταντῖνος Μανδρατζόλγου ἀφιέρωσεν ὡραίαν πύλην.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 473—475 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНМУ ім. І.І.МЕЧНИКОВА

*

Ἡ ἀναγραφὴ δωρεῶν τινῶν ἐστὶν ἀξία λόγου ἅτε συμπληροῦσα μὲν ὅσας περὶ τῶν δωρητῶν γινώσκομεν βιογραφικὰς εἰδήσεις, μαρτυροῦσα δὲ τὴν εὐλάβειαν, ἣν εἶχον πρὸς τὴν μονὴν οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀρθόδοξοι, κληρικοί τε καὶ λαϊκοί, ὧν πρωτεύει ἡ συντεχνία τῶν ἐν Σκουταρίῳ παντοιοπωλῶν· ἐκ τῶν ἀναγραφέντων ἄρτι μανθάνομεν[12].

1] ὅτι διὰ δαπάνης χιλίων περίπου φράγκων, δοθέντων ὑπὸ τοῦ μεγάλου διερμηνέως τῆς Ὑψηλῆς Πύλης Ἰωάννου Μαυροκορδάτου ἐπεσκευάσθησαν ἐννέα δωμάτια ἐν τῇ μονῇ· καὶ ὅτι ἔδωκε καὶ σχεδὸν 100 φράγκα ὁ πρῶτος τῆς συντεχνίας τῶν γουναράδων Ἀθανασάκης, αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις τῇ 3 δεκεμβρίου 1720 κατέβαλε τὴν δαπάνην πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ ἐδάφους τοῦ ἐν Φαναρίῳ πατριαρχικοῦ ναοῦ[13]·

2] ὅτι ἡ μήτηρ τῶν δύο διδασκάλων τῆς πατριαρχικῆς ἀκαδημίας Ἀντωνίου καὶ Χουρμουζίου τῶν Βυζαντίων ἐκαλεῖτο Λυμπάνια, καὶ ὅτι ὁ πρὸ τοῦ 1720 «κομιδῇ νέος ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος» Χουρμούζιος ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ Καμαριωτίσσης·

3] ὅτι ἡ ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Μουσελιμῶν Εἰρήνη, θυγάτηρ, ὡς εἰκάζω, Ἰωάννου καὶ Θεοδώρας, σύζυγος δὲ Παλασίου, ἐγένετο μὲν ἡ πενθερὰ τοῦ πολλοῦ Κωνσταντίνου Βεντούρα, διερμηνέως τοῦ στόλου, ἀνεψιὰ δὲ τοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ´ τοῦ Μουσελίμη ἀλλ' ἅμα καὶ τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ Γ´ τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος, ὥστε συγγενεῖς ἦσαν ἐξ αἵματος ἢ κηδεστίας οἱ δύο πατριάρχαι οὗτοι·

4] ὅτι καὶ ὁ ἡμέτερος Ἡρακλείας ὁ Γεράσιμος εὐηργέτησε τὴν Καμαριώτισσαν, ὃ προστίθεται τοῖς περὶ αὐτοῦ μέχρι σήμερον ἐγνωσμένοις·

5] ὅτι τὰ κατὰ τὸν καμαράσην Ἰωάννην πρέπει ἵνα γνωσθῶσι κάλλιον· ὕμνοι τινὲς εἰς αὐτὸν παριστᾶσι τὸν ἄνδρα «δόξαν τῶν εὐγενῶν, ἀρετῶν οἰκητήριον, *ἀρχιταμίαν φίλτατον καὶ κηδεστὴν οἰκεῖον*» τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου Μαυροκορδάτου[14].

6] ὅτι ἐν τοῖς δωρηταῖς ἦν καὶ Διαμαντῆς ὁ Ράζος, ἐγγονὸς μέν, ἀπὸ θυγατρός, τοῦ πολλοῦ Γεωργίου Καντακουζηνοῦ, οὗ τὸ μέγαρον ἐκληρονόμησε, γαμβρὸς δ' ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ μέγα δυναμένου κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΗ´ ἑκατονταετηρίδος ἀρχιγουνάρεως Μανουὴλ Ὑψηλάντου, τοῦ καὶ προστάτου γενομένου τῆς ἐν Πάτμῳ περιπύστου σχολῆς· ὁ Ράζος ἦν τετιμημένος τῷ ἀξιώματι ποστελνίκου τῆς Βλαχίας[15]. ἡμῖν δὲ τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Φαναρίῳ πρέπον ἐστὶ ἵνα γινώσκωμεν ὅτι τὸ μέγαρον τοῦ Ράζου καὶ Καντακουζηνοῦ ἠγείρετο ὅπου νῦν τὸ Ἐθνικὸν Ἰωακείμειον παρθεναγωγεῖον, οὗ ἐπὶ τῆς μικρᾶς πρὸς δυσμὰς θύρας ἀνεστηλώθη ἡ τῆς παμπαλαίας ἐκείνης οἰκοδομῆς ἐπιγραφή, ἡ δυσχερῶς ἀναγινωσκομένη· ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, τὴν ἱστορίαν τῆς τῶν Καντακουζηνῶν ταύτης οἰκίας, ἐν ἰαμβικοῖς στίχοις, ἀφηγουμένη, καλὸν ἵνα παρατεθῇ ἐνταῦθα, ἀπαλλάττουσα τὸν τὰ παρόντα γράφοντα μακροτέρου λόγου· ἔχει δ' οὕτω:

Πάλαι μὲν οὗτος ὁ λιθότευκτος οἶκος
πρὸς μακαρίτου κυρίου Γεωργίου
Καντακουζηνοῦ ἐκ βάθρων ἀνηγέρθη,
τῷ χιλιοστῷ πρὸς τοῖς ἑξακοσίοις
εἰκοστῷ ἕκτῳ ἔτει τῷ σωτηρίῳ.
Πυρποληθεὶς δ' ἔπειτα, ἐνισταμένου
τοῦ χιλιοστοῦ ἑκατοστοῦ ἑπτάκις
πρὸς τὸ εἰκοστῷ, ἐνάτου ἤδη ἔτους[16],
Θεοῦ συνάρσει νῦν ἀνῳκοδομήθη
παρὰ τοῦ ἐλαχίστου δούλου τοῦ Θεοῦ
Διαμαντῆ, τοὐπίκλην Ράζου, ἐγγονοῦ
ἀπὸ θυγατρὸς τοῦ κυροῦ Γεωργίου
Καντακουζηνοῦ, τοῦ προδιαληφθέντος.
Θεὸς δ' ἄρ' αὐτὸν αὐτῷ τε περισῴζοι
καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἐς μακροὺς ἡλίους·

7] ὅτι ἡ ὧδε ἀναφερομένη δωρεὰ συμπληροῖ τὸν γενεαλογικὸν κατάλογον τῆς ἀρχαίας βυζαντινῆς οἰκογενείας τῶν Μουσελιμῶν, τῶν λεγομένων καὶ Κομνηνῶν·

8] ὅτι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ρωσσικὴ πρεσβεία διετήρει παρεκκλήσιον ἐν τῷ μεγάρῳ αὐτῆς· ὅπερ ἴσως ἄλλοθεν ἑτέροις ἦν γνωστόν, ἐμοὶ δὲ νῦν τὸ πρῶτον γνωρίζεται·

---

12. οἱ ἐντεῦθεν ἀριθμοὶ οἱ μέχρι τέλους τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου, ἵνα παραπέμπωσι σαφῶς τὸν ἀναγνώστην·

13. Μ. Ι. Γεδεὼν Χρονικὰ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ ναοῦ· σελ. 88· καὶ ἐν σελ. 172 ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἀθανάσιος οὗτος ἀφιέρωσε τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῷ 1714 γρόσια 100, δῆλα δὴ πλέον τῶν 400 φράγκων ὑπὲρ τῆς μνήμης Ταρσῆς τῆς συζύγου αὐτοῦ, τότε θανούσης ἴσως.

14. βλ. δύο ᾠδὰς εἰς τὸν καμαράσην τοῦτον Ἰωάννην ὑπὸ Γεωργίου Χρυσογόνου τοῦ ἐκ Τραπεζοῦντος συντεθείσας· ἐξέδωκα ταύτας ἐν «Μνημείοις μεσαιωνικῆς ἑλλην. ποιήσεως», ἐν Ἀθήναις 1877, ἀπὸ σελ. 17—19. Μετετυπώθη δὲ τὸ βιβλίον ἀπὸ τοῦ Α´ τόμου τοῦ περιοδικοῦ «Παρνασσοῦ».

15. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, σελ. 323 καὶ 340.

16. τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ 1729, καθ' ἣν ἐκάη τὸ Φανάριον καὶ τὸ Μουχλίον, μιμνήσκεται Κομνηνός. Τὰ μετὰ τὴν ἅλωσιν, σελ. 327, τιθεὶς τῷ 1730 τὸ δυστύχημα τοῦτο.

11] ὅτι ἡ λέξις «διὰ συνδρομῆς» ἐδήλου κατὰ τοὺς τότε χρόνους τὸ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει «διὰ προτροπῆς»· καὶ ὅτι μεταξὺ τῶν δωρητῶν τῆς μονῆς ἦν καὶ ὁ τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς ἔφορος Κωνσταντῖνος Μανδρατζόγλους·

9] τελευταία σημείωσις· ὅτι ὁ Παΐσιος ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ ἀπὸ Νικομηδείας ἠγάπα τὴν μονήν, εὐλαβούμενος αὐτήν, καὶ φαίνεται ὅτι καὶ διέμενεν ἐν αὐτῇ καθ' ὃν χρόνον ἐσχόλαζε· διότι γινώσκομεν ἀκριβῶς[17] ὅτι τὰς τελευταίας ἡμέρας αὐτοῦ διήνυσεν ἐν ταύτῃ τῇ μονῇ, ἐν ᾗ καὶ τοῦ μακαρίου τέλους ἔτυχε κατὰ ὀκτώβριον τοῦ 1756. Τῆς πρὸς τὴν μονὴν ἀγάπης αὐτοῦ δεῖγμα μικρὸν παρέσχεν, καταργήσας τῷ 1751 φορολογίαν παράδοξον νῦν ἡμῖν φαινομένην, τὸ ἀποστέλλειν δῆλά γε δὴ τὰς ἐν Χάλκῃ μονὰς Ἁγίας Τριάδος καὶ Θεοτόκου τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, κατὰ τὴν κυριακὴν τῆς ὀρθοδοξίας, ὀστρακόδερμα. Ἐνομίζετο δ' ὁ φόρος ἐπαχθής, ἀλλὰ τούτῳ ὅμοιος εἰθίζετο, φαίνεται, καὶ ἐπὶ τῇ ἀναγορεύσει ἡγουμένου[18], Ἐλαφρὸς ἦν ὁ τοῦ μητροπολίτου Χαλκηδόνος, ὅστις εἶχε τὸ δικαίωμα παρατιθέναι δίσκον κατὰ τὴν τρίτην τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς· τοῦτο δὲ διήρκει μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ΙΘ' ἑκατονταετηρίδος.

§

Ἐκ τῶν δύο κωδήκων τῆς μονῆς ἀποσπῶ σημειώσεις ἀναφερομένας εἰς τὰ χορηγούμενα τακτικῶς ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων εἰς αὐτὴν ἐλέη, ὄντα ἀνάξια λόγου· οὕτω παρὰ τρισὶ συντεχνίαις ὑπῆρχον κιβώτια ἐλεῶν, ἀλλ' ἡ ἐξ αὐτῶν πρόσοδος ἦν οὐτιδανή· τῷ 1772, ἐπὶ παραδείγματι, τὸ «κουτεῖον» τῶν καπήλων ἀπήνεγκεν 24 σημερινὰ φράγκα, τὸ τῶν προσωψάδων 15 περίπου, καὶ τὸ τῶν πογιατζήδων (βαφέων) 13.

*

Τῷ 1772 διέμενον ἐπὶ ἐνοικίῳ ἐν ταῖς ἀνηκούσαις εἰς τὴν μονὴν οἰκίαις ὁ μητροπολίτης Προύσης Μελέτιος, ὁ σπαθάρης Ἀθανάσιος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης (ὁ τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν χρονογράφος), ὁ Γεώργιος Σαμουρκάσης, ἡ ποστελνιτζέσα Κασσάνδρα.

Κατὰ τὰ ἔτη 1788—1790 διέμενον ἐν τῇ μονῇ, διδόντες 100 γρόσια κατ' ἔτος, ὑπὲρ τῆς τροφῆς αὐτῶν, *ὁ διδάσκαλος κὺρ Βενέδικτος* καὶ *ὁ διδάσκαλος κὺρ Δανιήλ*.

Τῷ 1707 ἐσῴζοντο ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς «τὸ *πολυκάνδηλον* τοῦ *Παναγιωτάκη* Μαμωνᾶ», ἕλκον 850 δράμια, καὶ «ἡ κανδῆλα τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ» (δραμίων 150).

Κατάλογον τῶν τε ἁγίων λειψάνων καὶ τῶν χειρογράφων, ἃ ἡ μονὴ ἐκέκτητο τῷ 1706 καὶ τῷ 1819 ἐκδίδωμι κατωτέρω. Τῷ 1752 γενομένης νέας (τῇ 20 ἀπριλίου) καταγραφῆς, εὑρέθη ἡ μονὴ ἔχουσα πέντε ἐπὶ μεμβράνης Εὐαγγέλια, εἴκοσι καὶ ἓν τμήματα ἁγίων λειψάνων, «βιβλία ἑκατὸν ἑβδομῆντα» (ἀορίστως), καὶ «χρυσόβουλλα τῆς Βλαχίας ἔξη καὶ τῆς Πογδανίας ἕνα—Κατάστιχον καὶ χρυσόβουλλον μοσχόβικον». Ἐν νέῳ καταλόγῳ τῆς 11 ὀκτωβρίου 1772 σημειοῦται ὅτι εἶχεν ἡ μονὴ Εὐαγγέλια μὲν ἑπτὰ μεμβράνινα ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ, χρυσόβουλλα δὲ τοῦ «βασιλέως Ἀλεξίου Μοσχοβίας», τοῦ Νικολάηβοδα Μαυροκορδάτου ἀπὸ αὐγούστου 1714 καὶ τοῦ Γρηγορίου Ἰωάννου Καλλιμάχη.

§

Καὶ ἤδη, φιλάρχαιον πόθον ἱκανοποιῶν, ἐκδίδωμι τοὺς δύο καταλόγους τῶν ἐν τῇ μονῇ χειρογράφων, τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἁγίων λειψάνων, κατόπι δὲ ταύτης τὴν ἀναγραφὴν τῶν γνωστῶν ἡγουμένων τῆς Χάλκης καὶ τῶν τῆς Πρώτης· καὶ οἱ μὲν τῆς Πρώτης εἰσὶ γνωστοὶ ἀπό τε ἐπιγραφῆς ἐν τῇ μονῇ καὶ ἀπὸ τῶν τῆς Καμαριωτίσσης κωδήκων· ταύτης δ' ἐγνώσθησαν οἱ πλείονες μὲν ἀπὸ τῶν κωδήκων τούτων, οἱ δὲ φέροντες τἀριθμητικὰ α', β', γ', δ', κδ', κς', κζ', κη', κθ' καὶ λ' ἀπὸ τῶν τοῦ Βαρθολομαίου· ὁ δὲ ι' ἀπό τινος διαθήκης, ἣν ἐκ κώδηκος τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Λαύρας ἐξέδωκεν ὁ φίλος μοναχὸς Ἀλέξανδρος ὁ Λαυριώτης ὁ κατὰ κόσμον Εὐμορφόπουλος[19].

§

Εὔχομαι ν' ἀνευρεθῶσι πολλοὶ κώδηκες μονῶν καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ ἐκδοθῶσι, καθ' ὃν ὑπέδειξα τύπον, τὰ σπουδῆς ἄξια, ὅπως ἐκ τῆς οὕτως ἀμορφώτου νομιζομένης καὶ ἀκατεργάστου ὕλης συντελεσθῇ κατ' ὀλίγον τὸ τῆς πατρίου ἡμῶν ἱστορίας οἰκοδόμημα. Ἡ τοιαύτη παλαιῶν ἐγγράφων ἔρευνα καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν ἄθροισις εἰδήσεων ἔστιν εὔκολος παντὶ τῷ θέλοντι, οὐδ' ἀπαιτεῖ κεφάλαια πο-

17. Μακραῖος παρὰ Σάθᾳ· Μεσαιων. Βιβλ. Γ', σελ. 213.

18. τῷ 1775 σημειοῦται περὶ τοῦ γερογρηγορίου ἐν ταῖς δαπάναις «εἰς ψάρια πεσχέσι, ὅταν ἡγουμένευσε, καὶ καϊκχάτικα 520 παράδες» δῆλα δὴ 35—36 φράγκα πρὸς ἀγορὰν ἰχθύων, δῶρον ἀποσταλησομένων τῷ πατριάρχῃ.

19. Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας, τόμ. ΚΑ' σελ. 7—8.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

λυμαθείας. Συναθροισθήτω τὸ χρήσιμον ὑλικὸν καὶ ἴσως ἀναφανήσονται οἱ τῆς ὕλης ἐργάται, οἱ μετ' ἐπιστήμης δι' αὐτῆς οἰκοδομήσοντες· τούτων δ' ἀπόντων, εὑρεθήσονται γοῦν οἱ κατὰ καθῆκον ἐργασθησόμενοι ἐν ὀλιγομαθείᾳ μετὰ ζήλου καὶ τινος ἀφοσιώσεως, ἧς ἄνευ ἡ πολυμάθεια μόνη οὐ ζωογονεῖ.

Μ. Ι. Γ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΣΩΖΟΜΕΝΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΝ ΤΩ ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΕΙΩ ΤΗΣ ΣΕΒΑΣΜΙΑΣ ΤΑΥΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

(ἔτους 1706)

(παραλείπονται τὰ ἔντυπα)

Θεοφύλακτος Βουλγαρίας. — Χρυσοστομικὸν μεγάλο χειρόγραμμα μεμβράνινον, εἰς τὴν Ἑξαήμερον.—Βιβλίον πατερικὸν χειρόγραμμα, περιέχον βίους ἁγίων.—Τριῴδιον καὶ εἰς τὸ τέλος λόγους διαφόρων πατέρων.—Βίβλος χειρόγραφος, ἀρχομένη ἀπὸ τινος ἐπιστολῆς τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου ἡγουμένου τῆς Ραϊθοῦ. — Χρυσοστομικὸν, Ἐξήγησις εἰς τὰς ἐπιστολὰς Παύλου, μεμβράνινον.— Συναξαριστής, χειρόγραφον παλαιόν.— Πατερικὸν μεγάλον, ἐν ᾧ βίοι ἁγίων, μεμβράνινον. — Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου, μεμβράνινον. — Ἕτερον, λόγοι ἁγίων ἀπὸ δεκεμβρίου ἀρχόμενον.—Ἀπόστολος.— Μηναῖα, ὀκτώβριος, δεκέμβριος, φεβρουάριος, μάρτιος, ἀπρίλιος, μάϊος, ἰούνιος, ἰούλιος, αὔγουστος. —Εὐαγγέλιον μὲ σχόλια κύκλωθεν τοῦ περιθωρίου ἤτοι συμφωνία τῶν εὐαγγελιστῶν.—Ἕτερον πατερικὸν παλαιόν. — Συλλογαὶ τοῦ ὁσίου Παύλου.— Ἀπόστολος Παῦλος, παλαιὸν μεμβράνινον.—Χρυσοστομικὸν παλαιόν, μεμβράνινον*, Εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον.— Ὀκτώηχος.— Πατερικόν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγκώμιον τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρὸς Γόρδιον, μεμβράνινον. — Ἐκ τῶν Γρηγορίου τοῦ θεολόγου, μεμβράνινον.— Συναξαριστής, μεμβράνινον, εἰς δύο τόμους.—Πεντηκοστάριον.— Θεοτοκάριον.—Ὀκτώηχος. — Εὐαγγέλιον.—Καὶ ἕτερον ὅμοιον.—Παρακλητικὴ παλαιά.—Πατερικόν, ἐν ᾧ βίοι ἁγίων ἀπὸ δεκεμβρίου ἀρχόμενον, μεμβράνινον.—Ἕτερον, μικρὸν χειρόγραφον, ἐκ τοῦ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου.— Βασιλείου τοῦ μεγάλου Ἐξήγησις εἰς τοὺς Ψαλμούς, μεμβράνινον.—Συναξαριστὴς ἕτερος.—Ἕτερον Εὐαγγέλιον.— Τριῴδιον.— Συναξαριστὴς ἕτερος. — Ἐξήγησις τῶν κανόνων τῶν ἀποστόλων.—Τυπικόν.— Ψαλτήριον παλαιόν. —Ἕτερον ὅμοιον.—Ἕτερον ὅμοιον. — Χρυσοστόμου Ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, μεμβράνινον.—Δύο εἶναι οἱ τόμοι τοῦ Χρυσοστόμου τοῦτος καὶ ὁ ὄπισθεν.— Μηναῖον τρίμηνον.—Συναξαριστὴς ἕτερος, εἰς δύο τόμους.—Πράξεις ἀποστόλων. — Γραμματικὴ ἑλληνική.— Ψαλτήριον καὶ Εὐαγγέλιον, μεμβράνινον.—Ἀπόστολος, καὶ ἕτερος, τὸ αὐτό.—Νομοκάνονον μικρόν. — Ψαλτήρια δύο.

(ἐντὸς δὲ τοῦ ναοῦ χειρόγραφα ἀναφέρονται Τυπικὸν καὶ Ὀκτώηχος).

Ἄνευ σημειώσεως ἂν ὦσιν ἔντυπα ἢ οὐ ἀναφέρονται: «Εὐσταθίου Ἐξήγησις εἰς τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου.—Εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.—Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια μετὰ σχολίων.—Ἀριστοφάνης.—Γραμματικαὶ σημειώσεις καὶ σχόλια εἰς τὸν Ὅμηρον. —Νόννου Διονυσιακά.—Τὰ τῆς Τρωάδος διὰ στίχων εἰς φράσιν ἁπλῆν.—Πινδάρου καὶ ἑτέρων ποιητῶν εἰς Ἀργοναυτικὰ Ἀπολλωνίου.—Ἀριστοφάνους μικρόν.—Φιλοπόνου Ἐξήγησις εἰς τὴν φυσικήν.— Δειπνοσοφιστής».

ΣΗΜ. Τῇ 5 ἰουνίου 1811 ὁ Μ. λογοθέτης Ἀλέξανδρος Μάνος ἀφιέρωσε βιβλία τινά, ὧν μεταξὺ «Ψαλτήριον χειρόγραφον παλαιόν, καὶ δύο Νομικὰ χειρόγραφα».

Χειρόγραφα τῇ 1ῃ δεκεμβρίου 1819.

Συναξάριον ἐτήσιον, παλαιόν. — Συναξάριον μεμβράνα, δεκεμβρίου.—Παρακλητική.—Μηναῖον ἰανουαρίου καὶ φεβρουαρίου.—Μηναῖον φεβρουαρίου. Ἰωάννου τῆς κλίμακος, μεμβράνα.— Παρακλητική.—Τριῴδιον. — Τριῴδιον ἕνα*, λόγοι τινῶν. — Συναξάριον δεκεμβρίου, μεμβράνα.—Νομοκάνονον. —Εὐαγγέλιον παλαιόν, μεμβράνα.—Εὐεργετηνός, μεμβράνα.—Λόγοι διαφόρων.—Συναξάριον ἐτήσιον, μεμβράνα.—Ἀνθολόγιον, μεμβράνα.— Συναξάριον σεπτεμβρίου, μεμβράνα. — Συναξάριον Ἰωάννου, μεμβράνα.— Συναξάριον, μεμβράνα. — Συναξάριον ἐτήσιον.—Συναξάριον ἔτι ἐτήσιον, παλαιόν.—Μηναῖον ἀπριλίου. — Μηναῖον ἔτι ἀπριλίου. — Λόγοι διαφόρων πατέρων.—Ἐφραίμ.—Μηναῖον, μάρτιος, ἀπρίλιος καὶ μάϊος.—Νομικὸν παλαιόν.—Θεοφύλακτος Βουλγαρίας, μεμβράνα. — Δογματικὴ πανοπλία, παλαιόν.—Ψαλτήριον, μεμβράνα.—Ψαλτήριον ἔτι.— Μηναῖον φεβρουάριος. — Ψαλτήριον.— Ὡρολόγιον.—Ψαλτήριον.—Μηναῖον ἰανουαρίου.— Τυπικόν.— Μηναῖον ἰουλίου. — Παρακλητική.— Μηναῖον ἰουνίου. — Μηναῖον ἰουνίου, ἕτερον.— Ὀ-

* ἡ λέξις μεμβράνινον ἐστὶν ἐμή· οὐ κεῖται δῆλον οὖν ἐν τῷ μοναστηριακῷ κώδηκι, ἀλλ' ἡμιτελής· μεμβρ.

* Τριῴδιον ἓν καὶ Λόγοι τινῶν ἀναγνωστέον, ὡς ἔοικεν.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ МЕЧНИКОВА

κτώηγος.—Παρακλητική.—Ψαλτήριον, Εὐαγγέλιον.— Λεξικόν. — Μηναῖον, σεπτέμβριος.— Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. — Λόγοι Δημοσθένους.—Μηναῖον ἰανουαρίου, μεμβράνα.—Τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, μεμβράνα. — Τετρευάγγελον, μεμβράνα. —Ἀπόστολος, μεμβράνα. —Λόγοι καὶ βίοι διαφόρων, χειρόγραφον.—Θηκαρᾶς.—Εὐαγγέλιον.—Ἐφραὶμ ὁ Σῦρος.—Μηναῖον, ὀκτώβριος.—Συναξάριον, νοέμβριος.—Ἀνδρέου σαλοῦ βίος. -- Θηκαρᾶς. — Ἑβδομαδάρια*.— Ἐξήγησις ἀποστόλων. — Ἀντιόχου καὶ Δοσιθέου.— Συλλογαί.—Μηναῖον, σεπτέμβριος. — Λεξικόν.— Λειτουργία.—Μηναῖον, δεκέμβριος.—Ἀπόστολος. —Λόγοι διαφόρων πατέρων.—Μηναῖον, αὔγουστος. —Ὀκτώηχος. — Μηναῖον, ἰούλιος.— Τυπικόν.— Κανονικὸν, μεμβράνα. — Συναξάριον, παλαιόν.— Μικρὸν Εὐχολόγιον. — Θεοτοκάριον, μεμβράνα. — Κανονικόν.—Μηναῖον, μάϊος.—Θεία λειτουργία.— Βίος Ἰωάννου Χρυσοστόμου.—Λόγος Μακαρίου τοῦ αἰγυπτίου, μεμβράνα. — Γρηγορίου τοῦ θεολόγου λόγοι, μεμβράνα. — Ἰωάννου Χρυσοστόμου Ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, μεμβράνα.—Λόγοι διαφόρων πατέρων, παλαιόν.— Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, μεμβράνα.—Ἀποστόλων πράξεις καὶ ἀ. . . .**, μεμβράνα.—Εὐαγγέλιον. — Εὐαγγέλιον, μεμβράνα.— Ἕτερον, μεμβράνα.

Τῷ 1706 εἶχε τὰ ἑξῆς ἅγια λείψανα:

*«Τὸ τίμιον ξύλον (Σταυρὸς μὲ κύκλον καὶ μὲ μαργαριτάρια μὲ θήκην σεδεφένια).—Τὰ μαλλιὰ τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ μέρος ἐκ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ. — Τῆς ἁγίας Πελαγίας λείψανον ἀσημιωμένον.—Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου.—Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου. — Τοῦ ἁγίου Κυρήκου τὸ ποδάριον ὁλόκληρον τὸ δεξιόν. — Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα.—Τοῦ ἁγίου Νικήτα.—Τοῦ ἁγίου Γεωργίο .—Τῆς ἁγίας Μαγδαληνῆς. — Τῆς ἁγίας Σολομονῆς.— Τῶν ἁγίων Μακκαβαίων.—Τοῦ ἁγίου Προκοπίου. — Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος.—Τοῦ ἁγίου νέου Δημητρίου***. — Τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ τήρωνος.—Ἀνώνυμα δύο. —Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου. — Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.—Κυρήκου, καὶ Χρυσοστόμου ἕνα μέρος».*

* ἡ λέξις ἀλλαχοῦ ἐγράφετο καὶ ἐλέγετο Ἑβδομαδαρία.

** ἡ λέξις κακῶς γεγραμμένη οὐδὲν δηλοῖ.

*** ἀπεβίωσε τῇ 29 ἰανουαρίου 1802 καὶ ἐτάφη εἰς τὴν νῆσον Πρώτην τῇ 31 ἰανουαρίου κατὰ τὸ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ κώδηκος 29 «Μαρτύριον» γραφὲν ὑπὸ «Λαυρεντίου ἀρχιερέως», ἀνδρὸς ἀνορθογραφωτάτου· ἦν δ' οὗτος ὁ πρώην Νέων Πατρῶν, ᾧ συναντήσομεν μετ' ὀλίγον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
τῶν ἐτῶν 1898—1900*.

Α'. τοῦ Δ. Ε. Μ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ἀριθμ. 370 (1899).

Καὶ ἀκυρωθείσης τῆς μνηστείας τὰ Μ. Ἐκκλ. Δικαστήρια τυγχάνουσιν ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀπαιτήσεων περὶ ἐπιστροφῆς τῶν δώρων μνηστείας, ἅτινα ἐπιστρέφονται εἰς τὸν δόντα.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ δικάσαντος Μ. Δικαστηρίου τὴν περὶ ἐπιστροφῆς δώρων μνηστείας ἀγωγὴν τοῦ πρώην ἐνάγοντος, νῦν δ' ἐφεσιβλήτου ἔνστασις τῆς ἐφεσειούσης ἐπὶ τῷ λόγῳ δῆθεν ὅτι, ἀκυρωθείσης τῆς μεταξὺ αὐτῶν μνηστείας καὶ μὴ διαλυθείσης ἐξ ὑπαιτιότητος θατέρου αὐτῶν, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον δὲν ἦτο ἁρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς διαδικασίας ὑλικῶν ἀπαιτήσεων μὴ ἀπορρεουσῶν ἐκ νομίμου καὶ ἐγκύρου μνηστείας, διότι ἀφοῦ ὁμολογοῦσιν ἀμφότεροι ὅτι ὑπῆρξε μεταξὺ αὐτῶν μνηστεία πρὸς ἣν βεβαίως ἔχουσι τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν αἱ γενόμεναι δωρεαί, οὐδόλως ἕπεται ὅτι ἐκ τῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς παύει πᾶσα δικαιοδοσία τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς μνηστείας ἀπορρεουσῶν ὑλικῶν διαφορῶν, ἅτινα καὶ μόνον εἰσὶν ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῶν.

Αἱ γενόμεναι δωρεαὶ κοσμημάτων τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς τὴν ἐφεσείουσαν δὲν εἶναι ἁπλαῖ δωρεαὶ ἀλλὰ δωρεαὶ μνηστείας καὶ λογίζονται προγαμιαῖαι δωρεαὶ ἐπὶ τῇ προϋποθέσει τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, οὗτινος μὴ ἐπακολουθήσαντος, ἀνατρέπονται (Ἀρμ. Δ', γ', 2), ἐσφαλμένως δ' ἐπικαλεῖται ἡ ἐφεσείουσα πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου τὴν Πατριαρχικὴν Ἐγκύκλιον τοῦ 1868, διότι καὶ αὕτη ῥητῶς διατάσσει ὅτι ἐπιστρέφονται μὲν οὐχὶ ὅμως διπλάσια τὰ κατὰ τὴν μνηστείαν γιγνόμενα δῶρα.

Ἀριθμ. 376 (1899).

Ζῶντος τοῦ πατρὸς ἡ μήτηρ δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καθήκοντα ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν τέκνων ἄνευ εἰδικῆς τοῦ πατρὸς ἐντολῆς.

Τὸ πρωτόδικον Δικαστήριον παραδεξάμενον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς πρώην ἐναγούσης, νῦν δ' ἐφεσιβλήτου ὅτι, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συζύγου αὐτῆς θεωρουμένη κατὰ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 326—327.

νόμον φυσική κηδεμὼν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, καλῶς ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ νῦν ἐφεσείοντος περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς συστάσης μνηστείας ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καὶ ἀπορρίψαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν ἔνστασιν εὐεργετικῆς νομιμοποιήσεως, παρεβίασε τὸν νόμον, διότι κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον βυζαντινὸν δίκαιον, ζώντων τῶν γονέων μόνος ὁ πατήρ, ὡς ἐνασκῶν ἐπὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτοῦ τέκνων πατρικὴν ἐξουσίαν, εἶναι αὐτοδικαίως ἐπίτροπος καὶ κηδεμὼν αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ μήτηρ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καθήκοντα ἐπιτροπείας αὐτῶν, ἄνευ εἰδικῆς ἐπὶ τούτῳ ἐντολῆς τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἐπομένως ἡ ἐφεσίβλητος μὴ ἔχουσα τὴν ἰδιότητα ταύτην καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἐγείρῃ τοιαύτην ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐφεσείοντος δὲν εἶχε καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου.

'Αριθμ. 395 (1900).

Ὁ σύζυγος ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν προῖκα τῆς θανούσης ἄνευ τέκνων συζύγου αὐτοῦ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῆς μετὰ τόκου πρὸς 4 % μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς· τὰ ἔξοδα ἀσθενείας τῆς γυναικὸς ἐπιβαρύνουσι τὸν σύζυγον, τὰ δὲ κηδείας καὶ μνημοσύνων τοὺς κληρονόμους αὐτῆς.

Ὁ ἐναγόμενος ὀφείλει κατὰ νόμον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς ἐνάγοντας τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ προῖκα τῆς ἄνευ τέκνων ἀποβιωσάσης συζύγου αὐτοῦ καὶ ἀδελφῆς τῶν ἐναγόντων, ἐντόκως πρὸς 4 % ἐτησίως μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς μέχρι τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως πρὸς 9 %.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐναγομένου ἡ μὲν ἀπαίτησις τῶν ζητουμένων λιρῶν λόγῳ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς συζύγου του διαφεύγει τὴν ἑαυτοῦ ἁρμοδιότητα, ἀπορριπτέα δ' ἐστὶ καὶ ἡ ἀπαίτησις τῶν ὑπ' αὐτοῦ δαπανηθέντων εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς συζύγου αὐτοῦ ὡς ἀντικειμένη εἰς ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, Ἀρμ. Β', γ', 6.

Κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ νόμου διάταξιν τὰ εἰς κηδείαν τῆς γυναικὸς γενόμενα ἔξοδα, ἐν οἷς συμπεριληπτέα καὶ τὰ τῶν μνημοσύνων ἐπιβαρύνουσι τοὺς κληρονόμους, εἰς οὓς ἐπανέρχεται ἡ προὶξ καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἐναγόμενον σύζυγον.

'Αριθμ. 397 (1900)

'Ελλείψει ληξιαρχικῶν πράξεων ἔγκυρα θεωροῦνται τὰ πιστοποιητικὰ συγγενείας τὰ φέροντα τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἱερέων καὶ δημογερόντων τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως ἢ τῆς πολυχρονίου ἐγκαταστάσεως τῶν ἀφορώντων αὐτὰ καὶ τὴν ἁρμοδίαν ἀρχιερατικὴν ἐπικύρωσιν.

Δι' ἔλλειψιν ληξιαρχικῶν πράξεων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐγένετο ἐν Θεραπείοις ὁ περὶ οὗ πρόκειται γάμος καὶ ἡ γέννησις τοῦ παρεμβαίνοντος, δι' ὧν καὶ μόνον ἠδύνατο νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ πραγματικὴ συγγένεια αὐτοῦ ὡς ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος, ἐπεκράτησεν ἀνέκαθεν ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι τὸ μέχρι καὶ νῦν ἐξακολουθοῦν καθεστὼς τῆς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων προσαγωγῆς πιστοποιητικῶν συγγενείας ἐγγράφων, ἅτινα ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἔγκυρα ὅταν φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἱερέων καὶ τῶν δημογερόντων τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως ἢ τῆς πολυχρονίου ἐγκαταστάσεως τῶν συγγενῶν τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας ἐν ᾗ ἐξεδόθησαν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Οὐδεὶς λόγος συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτήσεως τῆς ἀνακοπτούσης ὅπως προσέλθωσιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου οἱ ἐν τῷ εἰρημένῳ πιστοποιητικῷ ἀναφερόμενοι μάρτυρες καὶ καταθέσωσιν ἐνόρκως τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, ἀφοῦ προσῆλθον ἤδη ἐνώπιον τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν Θεραπείων ἤτοι τῆς δημογεροντίας, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ μουχτάρη καὶ κατέθεσαν ἐνόρκως τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν.

'Αριθμ. 400 (1900).

Ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμων ἐν διαθήκῃ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται δι' ὡρισμένων λέξεων. — Ἡ παράλειψις τοῦ ὀνόματος τοῦ γράψαντος δημοσίαν διαθήκην δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος αὐτῆς.

Αἱ ὑπὸ τῆς ἐφεσειούσης προβαλλόμεναι ἐνστάσεις 1) τῆς μὴ ἀναγραφῆς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐὰν αὕτη ἐλήφθη καθ' ὁμοψηφίαν, 2) τῆς μὴ σημειώσεως ἐν αὐτῇ ἐὰν οἱ μάρτυρες προσεκλήθησαν καὶ διατί προσεκλήθησαν, 3) τῆς ἐν τῷ κειμένῳ τῆς διαθήκης ἐλλείψεως τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου καὶ κατοικίας τῶν ὑπογραφόντων μαρτύρων εἰσὶν ἀπορριπτέαι, διότι αἱ πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἀποφάσεων διατυπώσεις δὲν ὁρίζονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

'Απορριπτέος ἐστὶν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐφεσειούσης ὅτι ἡ διαθέτις δὲν ἐγκαθίστησι ῥητῶς κληρονόμον, διότι ἐντὸς τοῦ σώματος τῆς διαθήκης ποιεῖται ἐν διαφόροις χωρίοις λόγον περὶ κληρονόμων αὐτῆς, ὅπερ ὁμολογεῖ καὶ ἡ ἐφεσείουσα ἰσχυριζομένη ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ ἐγγεγραμμένων κληρονόμων ἀπεβίωσαν, καθόσον μάλιστα δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίγνηται ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμου δι' ὡρισμένων λέξεων ἢ φράσεων, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ ἐξάγηται τοῦτο ἐκ τῆς διαθήκης.

Ἡ ἔνστασις τῆς ἐφεσειούσης περὶ τῆς ἐν τῇ διαθήκῃ ἐλλείψεως τῆς μνείας τοῦ γράψαντος αὐτὴν δὲν παρέχει λόγον ἀκυρότητος αὐτῆς οὐ μόνον, διότι ῥητῶς λέγεται ἐν αὐτῇ ὅτι ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς διαθέτιδος διὰ χειρὸς τρίτου ἀσχέτου πάσης συγγενείας μετ' αὐτῆς καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων κλη-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І.І. МЕЧНИКОВА

ρονόμων, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπὸ τῆς ἐφεσειούσης παρερμηνευομένη διάταξις τοῦ νόμου καθ' ἣν αἱ τῶν τυφλῶν, τῶν ἀγραμμάτων καὶ τῶν γυναικῶν διαθῆκαι ἰσχύουσιν ὅταν εἰς ταύτας πρόσκηται μεθ' ὅρκου καὶ τῶν μαρτύρων καὶ τῶν γραφόντων αὐτὰς αἱ ἔγγραφαι, διότι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀφορᾷ μόνον τὰς μυστικὰς διαθήκας, ἐνῷ ἡ ἐπίδικος διαθήκη δὲν εἶναι μυστική, ἀλλὰ δημοσία, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἡ διαθέτις ἦτο ἐγγράμματος.

Μ. Γ. ΘΕΟΤΟΚΑΣ
δικηγόρος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ἀνέων κ. Ἀνθίμου, τέως ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου ἐν Μαγνησίᾳ τῆς ἐπαρχίας Ἐφέσου, ἐνεκρίθη συνοδικῶς τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ (5 ἀρξαμένου) ἡ ἐκλογὴ ἐπισκόπου Ἐρυθρῶν, αἰτήσει τοῦ σεβασμ. γέροντος Ἐφέσου κ. Ἰωακείμ. Ἐκ τῶν τριῶν ὑποψηφίων, τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀγαθαγγέλου Παπαναστασιάδου, τοῦ ὁσιολογ. καθηγητοῦ τῶν ἱερῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ Κυδωνιῶν ἱερολογ. κ. Φωτίου Μαρινάκη καὶ τοῦ ἐν Κλαζομεναῖς ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου πανοσιολ. κ. Ἰωακεὶμ Λεπτίδου, προεκρίθη, κανονικῶν ψήφων ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ γενομένων, ὁ τελευταῖος.

-- *Μητροπολίτης Μαρωνείας.* — Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Μαρωνείας κ. Νικολάῳ ἐπετράπη συνοδικῶς, αἰτήσει αὐτοῦ, νὰ παραμένῃ ἐπί τινας ἡμέρας ἐν Ἀγκύρᾳ πρὸς διευθέτησιν ἐκκρεμῶν τινων ὑποθέσεων.

— *Ἐπαρχία Σκοπίων.* — Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐνέκρινεν ἵνα χορηγῶνται κατ' ἔτος εἰς τὴν ἐν Σκοπίοις ἑλληνικὴν κοινότητα δισχίλια φράγκα, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

— *Μοναὶ ἁγίας Ἀναστασίας καὶ Ζωγράφου.* — Ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἐκθέσεων τοῦ τε θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ξανθουπόλεως κ. Ἰωάννου καὶ τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ἦν ἀνατεθειμένη ἡ ἐξομάλισις τῆς μεταξὺ τῶν μονῶν ἁγίας Ἀναστασίας ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ἀρδαμερίου καὶ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τοῦ Ζωγράφου ὑφισταμένης, ἕνεκεν ὁρίων γαιῶν ἐν Κασσάνδρᾳ, διαφορᾶς, ὡς προεγράψαμεν, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποβληθὲν μέτρον πρὸς ἐξομάλισιν τῆς διαφωνίας, συνᾷδον εἰς εὐαγῆ καθιδρύματα, προτίθεται δὲ νὰ λάβῃ καὶ μέτρα ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς μονῆς ἁγίας Ἀναστασίας, βεβαρυμένης ἤδη διὰ χρέους 500.000 γροσίων. — Πρὸς τούτοις ἐν τῇ αὐτῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἐπεκυρώθη ὁ διορισμὸς τοῦ νέου ἡγουμένου τῆς μονῆς ταύτης ὁσιωτ. κ. Γερμανοῦ μοναχοῦ.

—*Μοναὶ Κανάλων καὶ Πέτρας.* —Οἱ ὁσιώτατοι ἡγούμενοι τῶν εἰς σταυροπηγιακὰς προαχθεισῶν μονῶν Κανάλων καὶ Πέτρας προσεκλήθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς βασιλεύουσαν ὅπως ἐφοδιασθῶσι διὰ προσηκουσῶν ὁδηγιῶν ἀποβλεπουσῶν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν εὐαγῶν τούτων σκηνωμάτων.

— *Ἐπισκευαὶ πατριαρχικοῦ οἴκου.* — Ὑπὲρ τῶν ἐπισκευῶν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου ὁ πανιερ. μητροπολίτης Στρωμνίτσης κ. Γρηγόριος προσήνεγκε λίρας τουρκικὰς 3, ὁ δὲ ἔγκριτος δικηγόρος καὶ νομοδιδάκτωρ κ. Ν. Κεφαλληναῖος Λ. Τ. 5 καὶ ὁ ἐν Μακροχωρίῳ κ. Ἰορδ. Μπακλατζόγλους 2.

— *Σύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας* προεχειρίσθη χθὲς, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατα τὴν θείαν λειτουργίαν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάοχου ὁ προϊστάμενος τῆς ἐν Ψαμμαθίοις ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως πανοσιολ. κ. Ἄνθιμος.

— *Ναῶν πανηγύρεις* — Χθὲς, ἑορτῇ τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, τριῶν ἱερῶν ναῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς πανηγυριζόντων, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ ἐν Παλατᾷ, τῇ πέμπτῃ, χοροστατήσει δ' αὔριον ἐν τῷ ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι. Ἐν τῷ ἐν Σωσθενίῳ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπετέλεσεν ὁ μακαριώτατος πατριάρχης πρώην Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδων. Ἐν τῷ ἐν Παλατᾷ ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Προύσης κ. Ναθαναήλ.

— *Χοροστασίαι.* —Χθὲς, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ συνεχοροστάτησάν τινες τῶν σεβασμ. συνοδικῶν, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες πανιερ. μητροπολῖται Ἀγκύρας, Δυρραχίου, Στρωμνίτσης καὶ Κασσανδρείας.

—*Ὀνεματικὴ ἑορτή.* — Τῷ χθὲς τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Σεραφεὶμ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς. Τὸν δὲ ἐπίσης ἑορτάζοντα πανιερ. μητροπολίτην Σάρδεων καὶ σχολάρχην τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλον ἐπεσκέψατο αὐτοπροσώπως, ὡς ἐπεσκέψαντο αὐτὸν καὶ πάντες οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ, οἱ παρεπιδημοῦντες καὶ οἱ σχολάζοντες μητροπολῖται καὶ πλῆθος ἐγκρίτων ὁμογενῶν.

— *Πατριαρχικαὶ ἐπισκέψεις.* — Χθὲς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο κατ' οἶκον τοὺς ἀφικομένους ἄρτι εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν πανιερ μητροπολίτας Ἀγκύρας καὶ Δυρραχίου καὶ τὸν νεοχειροτόνητον Στρωμνίτσης.

— *Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.* — Τὸν χθὲς τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντα Ἐξ πρώην ἡγεμόνα τῆς Σάμου Μιχαλάκη ἐφέντην Γρηγοριάδην ἐπεσκέψατο, κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Π., ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος, ἑρμηνεύσας τὰς συγχαρητικὰς εὐχὰς τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὡς καὶ τοῖς ἐριτίμοις κκ. Μιχαὴλ Σιφναίῳ, μέλει τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ Μιχαὴλ Ψαλίδᾳ, ἰατρῷ καὶ χειρουργῷ καὶ προέδρῳ τοῦ Ἑλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασεν ὡσαύτως τὰς πατρικὰς προσρήσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Στέφανον Μουσοῦρον βέην ἐπὶ τῇ προσφάτῳ ἐπανόδῳ αὐτοῦ ἐκ τῆς Ἑσπερίας καὶ πρὸς τὸν ἐπιτετραμμένον τῆς Ἑλλάδος κ. Ποτὲν ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει, ἣν ἐποιήσατο τῇ Α. Θ. Π. τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι. Ἐπίσης ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμ. πατριάρχης εὐηρεστήθη διαβιβᾶσαι τὰς πατρικὰς αὐτοῦ εὐχὰς διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Βενιαμὶν τῷ τε πατριαρχικῷ διαγγελεῖ Μιχαὴλ Δανέζῃ ἐφέντῃ καὶ τῷ ἐλλογ. δικηγόρῳ κ. Μιχαὴλ Θεοτοκᾷ.

— *Γαμος.* — Προχθὲς, τελουμένου τοῦ γάμου τοῦ ἐλλογ. δικηγόρου κ. Νικ. Ἰγγλέσῃ Κεφαλληναίου μετὰ τῆς δεσποσύνης Μαγδαληνῆς Ψάλτου, παρέστη διερμηνεύων τὰς πατρικὰς εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ ἱερολ. τριτεύων κ. Βενιαμίν.

— *Ἐπισκέψεις.* —Τῇ τετάρτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. І. І. МЕЧНИКОВА

τοῦ Κράτους Ἐξ. Ἀνδρέας Κοπάσης, χθὲς δὲ ὁ ἐν Βάρνῃ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Σάρρος.

— *Εὐσεβεῖς δωρεαί.* — Πρὸς διατήρησιν ἱεροκήρυκος κληρικοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σύμῃ (τῆς ἐπαρχίας Ῥόδου) ἀναλαμβάνοντος καὶ τὴν ἐν τοῖς σχολείοις διδασκαλίαν τῶν ἱερῶν, ὁ ἐν Σύμῃ κ. Δ. Ν. Πετρίδης ἀνεδέξατο νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος 60 λίρας ἀγγλικάς, τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τῆς μισθοδοσίας χορηγουμένου ὑπὸ τῆς ὁμογενοῦς ἐν Σύμῃ κοινότητος.

— *Ἅγιον Ὄρος Ἄθω.* — Κατ' ἐπιστολὰς ἐξ Ἁγίου Ὄρους, ἀπεβίωσε κατὰ τὰ τέλη παρελθόντος μηνὸς ἑβδομηκοντούτης καὶ ἐπέκεινα ὁ ἀπὸ τοῦ 1867 χρηματίσας γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας μοναχὸς Σέργιος Λαυριώτης, σμυρναῖος τὴν πατρίδα, λόγιος ἀνὴρ, εὐόρκως τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἐκπληρώσας.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.

Ὁ μακαριώτατος πάπας καὶ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος διὰ τηλεγραφήματος, ἀναγνωσθέντος ἐν τῇ προχθεσινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ, θερμὰς ἐξέφρασεν εὐχαριστίας τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ προσφάτως ἐνδειχθείσῃ αὐτῷ αὐτοκρατορικῇ εὐμενείᾳ διὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς μεγάλης ταινίας τοῦ παρασήμου μεδζιτιέ, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ συγχαρητικῷ τηλεγραφήματι τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἀγγέλλοντος αὐτῷ τὴν αὐτοκρατορικὴν ταύτην εὐμένειαν.

Ἐκκλησία Ῥωσσίας.

Ἑλληνικὴ κοινότης Σεβαστουπόλεως. Ἡ ἐν Σεβαστουπόλει ἑλληνικὴ κοινότης δι' αἰτήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην παρεκάλεσεν ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῇ νὰ προσλάβῃ προϊστάμενον αὐτῆς τὸν ἐκ τῶν τελειοφοίτων τῆς ἐν Κιέβῳ πνευματικῆς ἀκαδημίας κ. Ἀριστόδημον Βούκουναν, χειροτονούμενον πρεσβύτερον, τοῦ τέως τοιούτου ἐν αὐτῇ κ. Ἀμβροσίου Πλειανθίδου μεταβαίνοντος εἰς Συμφερούπολιν. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπινεύσασα εἰς τὴν αἴτησιν θέλει πέμψει προσεχῶς τὰ νενομισμένα περὶ τῆς χειροτονίας τοῦ κ. Ἀριστοδήμου Βούκουνα γράμματα πρὸς τὴν ἁγιωτάτην διοικοῦσαν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ῥωσσίας.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος.

Ἐκλογὴ μητροπολίτου Ἀθηνῶν. — Τῇ τρίτῃ τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι ἐπληρώθη ὁ ἀπὸ ἑνὸς ἀκριβῶς ἔτους χηρεύων μητροπολιτικὸς θρόνος Ἀθηνῶν. Ὑπὸ τῆς παρούσης ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξελέγη παμψηφεὶ μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ πρόεδρος τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Θεόκλητος Μηνόπουλος, διακεκριμένος ἱεράρχης τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας. Ὁ νέος μητροπολίτης Ἀθηνῶν, καταγόμενος ἐξ ἠπειρωτικῆς οἰκογενείας (ἐκ Σουλίου) ἐγεννήθη ἐν Τριπόλει τῷ 1848, ὅπου ἐσπούδασε τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα, τετραετίαν κατόπιν ἀκροασάμενος τῶν τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου. Μοναχὸς τῆς ἐν Μαντινείᾳ μονῆς τῆς Θεοτόκου Γοργοεπηκόου, ἐχειροτονήθη τῷ 1870 διάκονος καὶ κατὰ τὸ 1875 πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Θεοκλήτου Βίμπου, ὅτε καὶ ἡγούμενος ἐγκαθιδρύθη τῆς μονῆς ταύτης. Ἀπὸ τοῦ 1875—1885 διηύθυνε τὴν Ἱερατικὴν ἐν Τριπόλει σχολὴν, ἀπῆλθεν εἶτα εἰς Γερμανίαν, καὶ τῷ 1887 ἔλαβε τὸ δίπλωμα διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἐρλάγγης. Διευθύνας ἐπὶ μικρὸν ἔκτοτε τὴν Ἱερατικὴν ἐν Τριπόλει σχολὴν, ἐδίδασκε τὰ ἱερὰ καὶ ἐν τῷ ἐκεῖ Διδασκαλείῳ· τῇ 4 δεκεμβρίου 1892 ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης. Τοῦ κλήρου τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ὑλικὴν βελτίωσιν ζητῶν, ἵδρυσεν ἐν Σπάρτῃ Σύνδεσμον Ἱερατικὸν, Φιλόπτωχον Ἑταιρίαν, Χριστιανικὸν Μουσεῖον καὶ Σχολὴν πνευματικὴν, ἐπὶ μορφώσει πνευματικῶν καταλλήλων πρὸς ἐξομολόγησιν. Ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν οὐδένα διάκονον ἢ πρεσβύτερον ἐχειροτόνησεν, ἀρκετοὺς θεωρῶν διὰ τοὺς 188 ναοὺς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς αὐτοῦ τοὺς ὑπάρχοντας τότε 235 ἱερεῖς, ὧν ὁ ἀριθμὸς σήμερον κατῆλθεν εἰς διακοσίους. Κηρύττων τὸν θεῖον λόγον πρὸς ἐποικοδόμησιν τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ, μετὰ νοημοσύνης εἰργάζετο καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπ' αὐτὸν κλήρου, καλῶν παρ' ἑαυτῷ ἐν τακταῖς ἡμέραις τοὺς ἀδαεῖς τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἱερεῖς καὶ διδάσκων τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐκοσμίαν καὶ τάξιν, τινὰς δὲ καὶ τὴν ἀνάγνωσιν— Ὁ σεβασμ. κ. Θεόκλητος ἐστὶν ὁ ἐννενηκοστὸς πέμπτος τῶν γνωστῶν ἐπισκόπων, ἀρχιεπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Ἱεροθέου.

— *Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, ἄρτι συγκροτηθεῖσα, ἀποτελεῖται διὰ τὴν ἐφετεινὴν Ν' συνοδικὴν περίοδον, ἐκ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, προέδρου, τῶν πανιερ. ἀρχιεπισκόπων Πατρῶν κ. Ἱεροθέου, Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας κ. Παρθενίου (κληθέντος ὡς προσωρινοῦ μέχρις ἐκλογῆς τοῦ Ἀθηνῶν) καὶ τῶν πανιερ. ἐπισκόπων Ὕδρας καὶ Σπετσῶν κ. Ἀρσενίου καὶ Παροναξίας κ. Γρηγορίου.

— *Ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου* κ. Διονύσιος ἀπηγόρευσε δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ τῷ ἱερῷ κλήρῳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς νὰ συνοδεύωσιν οἱ ἱερεῖς τῷ εἰς τὸ νεκροταφεῖον ἐκκομιζομένῳ νεκρῷ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁμάξης, ὁρίσας ἵνα ὁ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένος ἱερεὺς προηγῆται ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἁμάξῃ.

— *Ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως* κ. Ἰωάννης ἀπηγόρευσε διὰ πατρικῆς ἐγκυκλίου παντὶ τῷ ὑπ' αὐτὸν κλήρῳ πᾶσαν ἀνάμιξιν φατριαστικὴν εἰς τὰς προσεχεῖς βουλευτικὰς ἐκλογὰς καὶ κομματικὰς ἀντεγκλήσεις.

— *Βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ* διωρίσθη ὁ τέως γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κ. Ἀλ. Κολυβᾶς, ὃς δοὺς τὸν νενομισμένον ὅρκον ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ.

ΑΓΛΑΪΑΣ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

Οἰκιακὴ οἰκονομία

πρὸς χρῆσιν τῶν Παρθεναγωγείων

Τῆς παιδευομένης τρυφερᾶς νεολαίας ἀμέσως ἐπὶ τῆς μορφώσεως αὐτῆς ἐπιδρῶντες συντελεσταὶ ἤρξαντο εὐτυχῶς ἑκάστοτε ἀναφαινόμενοι καὶ πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον ὑψηλὸν σκοπὸν εὐστόχως βάλλοντες.

Ἡ φιλοτιμία καὶ ἡ ἀξιέπαινος φιλοπονία τῆς γνωστῆς λογίας δυάδος τῶν ἀδελφῶν Πρεβεζιώτου διὰ νέου χρησιμωτάτου ἐφοδίου ἐπροίκισεν ἄρτι τὴν θήλειαν νεότητα σπουδάζουσάν τε καὶ μή. Ἡ ἐλλόγιμος δεσποινὶς Ἀγλαΐα Α. Πρεβεζιώτου ἀπαρτίσασα ἀληθῆ κυψέλην πρακτικῶν καὶ ἀνυσιμωτάτων γνώσεων, ἀφορωσῶν τὴν προσφορωτέραν διεύθυνσιν καὶ διακα-

νόνισιν τῶν τοῦ οἴκου, οὗ ἡ ἔμφρων καὶ λελογισμένη λειτουργία φύσει ἐστὶν ἀνατεθειμένη εἰς χεῖρας τῆς μητρὸς ἐξέδωκε προσφάτως εἰς φῶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἰκιακὴ Οἰκονομία» πρὸς χρῆσιν τῶν παρθεναγωγείων. Τὸ πόνημα ὅμως τοῦτο τῆς κ. Πρεβεζιώτου, καίπερ προοριζόμενον διὰ τὰ παρθεναγωγεῖα μόνον, ἀποβαίνει καὶ πολύτιμος ὁδηγὸς πάσης οἰκοδεσποίνης, ἐπιθυμούσης νὰ βλέπῃ πάντα τὰ τοῦ οἴκου αὐτῆς καλῶς ἐρρυθμισμένα καὶ *οἰκονομικῶς* λειτουργοῦσαν τὴν μηχανὴν αὐτοῦ. Αἱ ἐγκατεσπαρμέναι ἐν τῷ πονήματι τούτῳ ποικίλαι ὁδηγίαι εἰσὶν ἀπηνθισμέναι ἐκ συγγραμμάτων ὁμοειδῶν ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν φερόντων τὴν σφραγίδα κώδικος οἰκονομίας οἰκιακῆς.

Συνιστῶντες ἐκθύμως τὸ χρησιμώτατον τοῦτο ἔργον πάσαις ταῖς σχολαῖς καὶ ταῖς καθ' ἡμᾶς οἰκογενείαις ἐπαινοῦμεν τὴν δεσποινίδα Ἀγλαΐαν εὐχόμενοι ὅπως καὶ δι' ἄλλων παραπλησίας χρησιμότητος ἔργων προικίζῃ αὕτη τὴν ἑλληνίδα μητέρα χρῄζουσαν τοιούτων.

Ἐπαίνου ἄξιος δικαίου θεωρητέος καὶ ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Ταβανιώτης, ὃς διιδὼν τὴν τοῦ ἔργου χρησιμότητα οὐκ ἀπώκνησεν ἵνα ἐπ' ἀγαθῷ τῆς νεολαίας ἀναδεχθῇ τὰς δαπάνας τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ. **Β.**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Καλεῖται ὁ Θωμᾶς Γεωργίου, ὑπήκοος ὀθωμανός, τέως μὲν κάτοικος Βουλτσίστης καὶ ἐπαίτης τὸ ἐπάγγελμα, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον ἡμέραν καὶ ὥραν τρίτην τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν εἴκοσι καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Μητροπόλεως Δράμας, ὡς εναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἑλένης Θωμᾶ Γεωργίου, θυγατρὸς Ἀθανασίου Πέγχου, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ ὑπηκόου ὀθωμανῆς καὶ κατοίκου Δράμας.

Προσεπιδηλοῦται δὲ αὐτῷ ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὁριζομένην δικάσιμον, ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴ θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ. Ἡ παροῦσα κλῆσις τρὶς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν Δράμᾳ, τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1902.

Ὁ πρόεδρος 3

† ὁ Δράμας **Χρυσόστομος**

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιδιάκονος **Θεμιστοκλῆς**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Προσκαλεῖται ὁ Τάσιος Χρήστου, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τὸ ἐπάγγελμα νυκτοφύλαξ, ὁρμώμενος ἐκ Δαρμίτσας τῆς ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης, τέως κάτοικος Τσατάλτζας τῆς ἐπαρχίας Δράμας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτη νδικάσιμον περὶ ὥραν τρίτην τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Θεοδοσίας Μαργαρίτου Τσεσμετζῆ ἐπὶ διαζεύξει. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δικασθήσεται ἐρήμην. Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένης «Ἐκκλ. Ἀληθείας».

Ἐν Δράμα, τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1902.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ 1

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιδιάκονος Θεμιστοκλῆς

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Καλεῖται ἡ Πολυξένη Β. Μπαλῆ, τὸ γένος Δ. Καμπάζη, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, κάτοικος Κων]πόλεως νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην καὶ ὥραν 2 εὐρωπαϊστὶ μετὰ μεσημβρίαν, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς εναγομένη ὑπὸ τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρὸς Βασιλείου Μπαλῆ, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου, πολίτου ἕλληνος, καφεπώλου, κατοίκου Φαναρίου, ἐπὶ διαζεύξει, ἄλλως ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλῆσις τρὶς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 ὀκτωβρ. 1902.

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ πρ. Δρυϊνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ 2

Ὁ Γραμματεὺς

Ἁρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Καλεῖται ὁ Μιχαὴλ Χρήστου, ὑπήκοος ὀθωμανὸς τέως μὲν καπνοπώλης καὶ κάτοικος Κοντοσκαλίου Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην, καὶ ὥραν 2 εὐρωπαϊστὶ μετὰ μεσημβρίαν, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Ἀναστασίας, τὸ γένος Νικολάου Λάζογλου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Ταχτὰ Καλὲ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει, ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις τρὶς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1902

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ πρ. Δρυϊνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ 3

Ὁ Γραμματεὺς

ΑΡΜΟΔ. Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ | Ὁ *ὑπεύθυνος* Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
02/09/25 902568 НБ ОНУ
1948 П.III- 7 426650